

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Čj.: 104 154/99-2607
Signatura: bj4bs105

Oblastní pracoviště č. 10
Okresní pracoviště: Svitavy

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Škola:	Základní škola Široký Důl, okres Svitavy Široký Důl 100, 572 01 Polička
Identifikátor školy:	600 100 723
IZO:	108 034 429
Ředitelka školy:	Mgr. Lenka Kopecká
Zřizovatel:	obec Široký Důl
Príslušný školský úřad:	ŠÚ Svitavy, Lanškrounská 2, 568 02 Svitavy
Termín inspekce:	7. 4. - 8. 4. 1999
Inspektoři:	Mgr. Božena Šifnerová, PaedDr. Marta Hunalová
Předmět inspekce:	Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Podmínky a průběh vzdělávání.
Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:	Rozhodnutí ŠÚ Svitavy č.j. 272/99 ze dne 17. 2. 1999 (provedl opravu zřejmé chyby, mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1998), řád školy, rozvrh hodin, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků, výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1997/1998, žákovské knížky, sešity žáků, hospitační záznamy ČŠI, dotazníky ČŠI, vysvědčení, protokol ŠÚ ze dne 24. 3. 1999 - rozpočet školy, inspekční zprávy ČŠI.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti

Základní škola Široký Důl má dvě třídy. Do třídy I. chodí žáci 1. a 3. ročníku, třída II. je navštěvována žáky 2., 4. a 5. ročníku.

Škola je v centru obce, při silnici. V přízemí je šatna pro žáky, byt ředitelky školy a dvě místnosti, z nichž jedna je využívána jako úřadovna Obecního úřadu a druhá jako místní knihovna. V prvním poschodí jsou dvě učebny, místnost pro ředitelnu a sborovnu, kabinet a sociální zřízení. Učebny jsou účelně vybaveny, žáci pátého ročníku mají malé židličky i stolečky. Problémy s nedostatkem učeben nastávají při nutnosti dělení třídy např. pro výuku anglického jazyka. Tělocvičnu škola nemá. V obci není „sokolovna“, ani hala,

kde by žáci mohli cvičit za nepříznivého počasí. Pro výuku tělesné výchovy je využíváno fotbalové hřiště hasičů (doskočiště a běžecká dráha nejsou k dispozici). Při nepříznivém počasí žáci cvičí ve třídě a mají k dispozici tři žíněnky. U budovy je neoplocené malé hřiště a školní pozemek.

Třídy a chodby jsou esteticky vyzdobeny žákovskými výtvy.

Fond učebnic je vzhledem k počtu žáků vyhovující. Škola má jeden počítač, umístěný v místnosti obecní knihovny, používat může obecní kopírovací stroj v úřadovně obecního úřadu. Žákovská knihovna, s kvalitními moderními encyklopediemi, které jsou žákům trvale k dispozici, je umístěna ve třídě.

Materiálně technické podmínky výchovně vzdělávací činnosti hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrné.

2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Vyučovací metody všech vyučujících jsou pro žáky bezstresové. Pitný režim je zajištěn. Mezi vyučovacemi hodinami jsou zařazeny dvacetiminutová a desetiminutové přestávky, které tráví děti ve školní budově.

Rozvrh hodin je nevhodně sestaven z hlediska psychohygieny i z hlediska pedagogického. Hodiny anglického jazyka jsou zařazeny jako poslední vyučovací hodiny, a to pět hodin je zařazeno 6. vyučovací hodinu a jedna 5. vyučovací hodinu, kdy jsou žáci již unaveni. Čtvrtý ročník má dva dny v týdnu šest vyučovacích hodin v jednom sledu, což je v rozporu s §9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR o základní škole č. 291/1991 Sb.

Třídy jsou děleny na menší skupiny v hodinách pracovních činností, prvouky a přírodovědy, kdy vznikají skupiny o osmi žácích. Naproti tomu výuka matematiky a českého jazyka probíhá vždy ve třídách se spojenými ročníky.

Psychohygienické podmínky hodnotí ČŠI jako spíše podprůměrné.

3 Hodnocení personálních podmínek

Žádná ze tří vyučujících nemá odbornou a pedagogickou způsobilost pro výuku na I. stupni základní školy. Ředitelka školy, která je jmenována na dobu určitou do 31. července 1999, má odbornou způsobilost pro výuku dějepisu a občanské nauky na II. stupni základní školy. Dvě vyučující mají pedagogickou způsobilost pro vychovatelky, jedna ještě jednoletý kurz anglického jazyka na státní jazykové škole. Nekvalifikovanost neovlivňuje negativně kvalitu výuky.

Z hlediska kvalifikovanosti je personální obsazení školy podprůměrné.

4 Plnění učebních osnov

Kontrolou zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny.

Učební osnovy jsou plněny.

5 Hodnocení z hlediska kvality vyučování

Anglický jazyk

Metodická stavba hodiny byla na velmi dobré úrovni. Opakování slovíček probíhalo názornou nestresující formou. K rozvoji vyjadřování a výslovnosti přispěl přednes básničky. Výklad nového učiva probíhal na základě motivace a názoru se zapojením všech žáků. Poslech magnetofonové nahrávky vhodně doplnil čtení textu z učebnice. Malý počet žáků ve třídě (6) příznivě přispíval k efektivitě výuky. Žáci pracovali se zájmem, byl patrný

pozitivní vztah k předmětu. Hodina byla uzavřena zopakováním slovíček formou hry (pexesem).

Hodina byla hodnocena jako nadprůměrná.

Český jazyk

Hospitováno bylo ve třech vyučovacích hodinách, při nichž spojené ročníky měly český jazyk současně a v jedné hodině, ve které byl český jazyk souběžně vyučován s vlastivědou ve čtvrtém a pátém ročníku. Hodiny byly dobře připraveny, organizace práce v oddělení dvou i tří ročníků byla promyšlená. Střídání společné a samostatné práce vhodně navazovalo, žáci měli dostatek úkolů. Bylo procvičeno a zopakováno množství mluvnických jevů, dostatečný důraz byl kladen na rozvoj slovní zásoby žáků. K efektivitě výuky přispívaly jasné pokyny učitelek, zájem žáků o výuku byl podporován zajímavými činnostmi. Přirozená autorita učitelek a vlídný přístup k dětem spoluvytvářely příznivou atmosféru hodin. Při čtení ze slabikáře bylo patrné výrazné slabikování většiny žáků. Bylo doporučeno více se zaměřit na vázané čtení slov, více času věnovat přípravě textu na tabuli a častější společné procvičování čtení delších slov. Bylo by vhodné důsledněji kontrolovat písaní žáků a opravovat špatné tvary písmen. Při vyvozování nového písmene více využívat tabule. Dbát na důsledné provedení oprav v žákovských sešitech. Žáci čtvrtého a pátého ročníku píšou od začátku školního roku stejné diktáty.

Hodiny byly hodnoceny jako průměrné.

Matematika

Byly sledovány dvě hodiny matematiky. V obou hodinách byla zřejmá promyšlená příprava učitelek. Zvláště hodina vedená v oddělení se třemi ročníky byla velmi náročná na organizaci práce. Učitelka, přestože není odborně ani pedagogicky způsobilá, předvedla hodinu s dobrou efektivitou práce. Podle možností byla střídána společná a samostatná práce žáků, pro rychlé počtáře byla připravena práce navíc, slabým žákům se učitelka snažila věnovat individuálně. Žáci vyřešili množství příkladů a úloh, se zájmem počítali úlohy s možností kreslení. Byla patrná samostatnost žáků při práci a pozitivní vztah k učitelce. V druhé hodině byl čas věnován fixaci nového učiva a řešení složené slovní úlohy.

Hodiny byly hodnoceny jako spíše nadprůměrná a průměrná.

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

Hodina prvouky byla realizována ve spojeném prvním a třetím ročníku, hodina přírodovědy byla vyučována samostatně a hodina vlastivědy probíhala ve spojeném pátém a čtvrtém ročníku společně s výukou psaní ve druhém ročníku. Ve všech třech sledovaných hodinách byla vyučujícími vytvořena pohodová atmosféra, ovlivněná jejich vlídným vystupováním, trpělivostí a ochotou pomáhat. V úvodu hodin byly žákům srozumitelně vysvětleny a rozděleny úkoly. Hodiny měly promyšlenou stavbu, byly střídány rozličné metody, kromě učebnic, pracovních sešitů a tabule bylo využíváno i prostorových možností učebny. Výuku zpestřila práce s knihami a encyklopediemi. Cíleně byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků. Učební látka byla využívána k ekologické výchově a nově probírané učivo bylo ihned procvičováno. Žáci prokázali dovednost samostatně pracovat, dobré znalosti i dobrou orientaci na mapě. Žákovské sešity z přírodovědy mají velmi dobrou úroveň po stránce věcné i formální.

Sledované hodiny měly nadprůměrnou úroveň.

6 Hodnocení z hlediska výsledků vyučování

Žáci školy jsou vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti. Pozitivní úroveň komunikace mezi učiteli a žáky vytváří příznivou atmosféru, která kladně ovlivňuje celkovou práci školy. Žáci jsou vedeni k dobrovolné kázni, slušnému chování, úctě k dospělým i k sobě navzájem. Nedostatkem je špatné písmo většiny žáků.

Výsledky vyučování hodnotí ČŠI jako průměrně.

7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Žáci školy nemají možnost chodit do školní družiny, ani do školní jídelny. Jako nepovinné předměty jsou vyučovány evangelické a římskokatolické náboženství. Kroužky ve škole nejsou zavedeny, každé pondělní odpoledne mohou žáci užívat školní počítač (výukové programy, malování, psaní). Se souhlasem ředitelky školy se žáky nacvičují členové řádu Selesianů divadelní představení.

Aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost, jsou hodnoceny ČŠI jako průměrné.

8 Další zjištění

• Žáci s vývojovými poruchami učení

Náprava vývojových poruch učení (dále jen VPU) školou v současné době není zajišťována. Speciální reedukační péče jim není poskytována. Ve škole není proškolený nápravce VPU. Smlouvy s rodiči o integraci nejsou uzavřeny. Individuelní plány pro tyto žáky nejsou zpracovány. Kontrolou diktátových sešitů a žákovských poznámek bylo zjištěno, že píšou stejně dlouhé a časté diktáty společně s ostatními žáky a zažívají tak neustálý pocit neúspěšnosti. Nevládnuté tvary písma si utvrzují psaním poznámek. Žáci s VPU jsou mírněji klasifikováni. Škola dle protokolu o projednání rozpočtu na rok 1999 obdržela na integraci 6000.-Kč.

• Rada školy

Dle výročních zpráv v uplynulých letech byla v obci zřízena rada školy. Kopie zřizovací listiny rady školy nebyla ředitelkou školy předložena. Pracovníce školy nevědí o tom, že by byly jejími členy.

• Dokumentace školy

V třídních výkazech chybí podpisy bývalého ředitele a učitelky o vydání vysvědčení za II. pololetí školního roku 1997/1998.

Při katalogových listech žáků nejsou založeny kopie slovních hodnocení školního roku 1997/1998.

ZÁVĚRY

Škola plní vzdělávací program základní škola.

Dodržování obecně závazných právních předpisů

• Čtvrtý ročník má dva dny v týdnu šest vyučovacích hodin v jednom sledu, čímž není dodržen § 9 odst. 3 vyhlášky MŠMT ČR o ZŠ č. 291/1991 Sb.

Pozitiva:

- Pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky.
- Dovednost žáků samostatně pracovat je na velmi dobré úrovni.

Negativa

- Porušení výše uvedeného obecně závazného právního předpisu.
- Špatné tvary písma většiny žáků.
- Absence reedukační péče o žáky s VPU.
- Špatné podmínky pro výuku tělesné výchovy, absence učebny pro dělené třídy, sedací nábytek je určen mladším ročníkům.

Doporučení inspekce k další činnosti školy

Doporučení ředitelce školy

- Důsledněji kontrolovat písanky žáků a opravovat špatné tvary písmen.
- Při vyvozování nového písmene více využívat tabule.
- Dbát na důsledné provedení oprav v žákovských sešitech.
- Více se zaměřit na vázané čtení slov, více času věnovat přípravě textu na tabuli a častější společné procvičování čtení delších slov.
- Realizovat při výuce žáků s VPU doporučení Pedagogicko psychologické poradny.
- Zajistit ve škole kvalifikovaný servis individuálních reedukačních cvičení pro žáky s VPU. Ve spolupráci s PPP vypracovat individuální vzdělávací plány žáků s VPU.
- V případě, že nebude škola schopna zajistit odpovídající péči žákům s VPU, doporučit rodičům přeřazení těchto žáků do škol, kde je tato péče na odpovídající úrovni (např. obě ZŠ v Poličce).

Doporučení obecnímu úřadu

- Pomoci škole řešit situaci v zajištění třetí učebny, žákovského sedacího nábytku a vhodných podmínek pro výuku tělesné výchovy.
- Pokud trvá zájem obce o existenci rady školy, je zapotřebí dát počet jejích členů do souladu s § 17c odst. 1 písmeno b zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Podpisy inspektorů:

Razítko
vedoucí týmu Mgr. Božena Šifnerová v. r.

členové týmu PaedDr. Marta Hunalová v. r.

Ve Svitavách dne 16. dubna. 1999

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzala dne 19. 4. 1999

razítko

Podpis ředitelky školy L. Kopecká v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání/ odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Zřizovatel:	99-05-12	104-192/99-2607
Školský úřad:	99-05-12	104-193/99-2607
Rada školy:	-	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
-	-	Bez připomínek